

DOBROGEA JUNIA

POLITICA, ECONOMICA, LITERARA - INDEPENDENTA, ZILNICA

Director-Proprietar: OORST. N. BARRY

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE:
 Pe an . . . lei 300
 Pe 6 luni . . . lei 170

REDACȚIA ADMINISTRATIA
 INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE
 Strada Școlii Vârsoy No. 22
 CONSTANȚA

Redacția se găsește în oraș
 Kioscul nr. 30 în Iași
 TELEFON 91/2

ESTE PORTUL CONSTANȚA BOICOTAT ?

Ca-i cu creditul de 50 milioane lei, alocat îmbunătățirii porturilor ?

În numărătoare rânduri am afirmat că portul Constanța, singurul port maritim al țării, unica noastră căie permanentă la mare, plămând România, cum cu drept cuvânt a fost numit, este de la o vreme sistematic boicotat tocmai de către cei a căror muncă din contra, e și contribuie prin toate mijloacele de care dispun, la expansiunea lui prin instalații noi, prelungirea cheurilor, terminarea construcției celui de al 4-lea siloz, precizarea de muni pentru magaziul silozului No. 3, construirea de magazi pentru depozitarea mărfurilor destinate pentru import-export, tranziit și intraportare.

Un fapt nou vine să confirme afirmațiile noastre atențioase și cu sufletul plin de revoltă împotriva numelui boicotați și va da portului Constanța, nu faimă de onoare economică a României întregite protestând cu toată energia omniilor conștienți de rolul pe care portul Constanța trebuie să joace în politica economică a țării.

Intrăm în fondul chestiunii, care a stimulat răzvirile de mai sus.

Ziarele au publicat cu entuziasm știrea că în urma considerărilor făcute cu ocazia vizitării porturilor noastre, domnul Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe, cu toată atenția de care s-a bucurat bugetul țării, a rupt o sumă de 50 milioane lei, pe care înțelegându-o într-un credit, a alocat-o îmbunătățirii pe care la necesită porturile danubiene.

Pentru Constanța însă, nu s'a alocat nimic, deși suntem convinși că la scopurile acestui credit, portul acesta va contribui într-o proporție de circa 70—75 o/o.

Nu învidiem porturile danubiene; suntem partizani fervecți ai expansiunii și modernizării, nu numai a porturilor, ci a tuturor ramurilor de activitate economică a țării, întrucât, credem că buna stare a unui stat constă în raport direct cu mijloacele de care el dispune pentru punerea în justa valoare a bogățiilor sale naționale — și această valorificare nu se poate face de căi prin intensificarea calitatii noastre de comunicație pe apă și pe uscat.

Ce s'a făcut — e bun făcut și nu putem decât să felicităm pe domnul ministru de finanțe, care cu competența-i economică recunoscută, s'a gândit la porturile noastre de pe Dunăre; regretăm însă că nu a cautat să cunoască în deaproape și să se convingă cu ochii proprii de nevoile urgente pe care le reclamă și portul Constanța, sau, în cazul când a vizitat acest port, ne pare rău că nu a avut un Cicerone, care să-i arate multiplele sale lacune, lipsuri de pe urma cărora viața economică a țării suferă cumplit.

Pentru fapte bune, nici odată nu este târziu și, pătrunși de acest adevăr suntem convinși că domnul ministru de finanțe nu va ezita nici o clipă să acorde și portului Constanța un credit de cel puțin 70 milioane lei, care fie sigur o-sa că vor fi bine întrebuințați și vor reveni în viața statului cu mari dobâni, produse de îmbunătățirile ce se vor face.

Am pus ca titlu acestui articol întrebarea dacă „Este portul Constanța boicotat?"; așteptăm să fim dezminșiți nu prin vorbe sau făgădueli, ci, prin fapte.

Consiliul de ministri
 Buc. 19.—D-nii miniștri s'au întrunit aseară într'un consiliu sub prezidenția d-lui Ion I. C. Brătianu. S'a hotărât ca astăzi după amiază și mâine seară miniștrii să se întrunească din nou.

Un membru al guvernului ne-a asigurat că ambele aceste consilii se vor ține tot în forma actuală a cabinetului. Pentru consiliile ce vor urma săptămâna viitoare, nu a voit să dea asigurări. În tot cazul — a afirmat d-sa — până la sfârșitul lucrului remanent va fi un fapt împlinit.

S'a luat apoi în discuția cererea congresiștilor dela Cluj, prin care solicitau guvernului să permită ca și delegații străini să poată lua cuvântul, — cerere ce s'a respins.

S'a trimis spre studiere consiliului economic superior, o cerere a producătorilor de grâu din Oltenia, cari cer reformarea actualului regim al grâului.

Asupra cererii minoritaților din Ardeal, privitoare la redarea limbii materne și română în școlile lor, nu s'a hotărât nimic, întrucât d-l ministru Angelescu a absentat dela acest Consiliu.

Șeful vămei Constanța își face de cap
 Eri dimineață la vestea vaporului „România” a avut loc în port un enorm scandal provocat de început șeful vămei locale, d-l G. I. Ghiorghiu, în următoarele împrejurări:

După ce vaporul a acostat la duna respectivă și după ce unii funcționari de pe vapor și-au dat serviciul în primire, au voit să coboare de pe vas spre a merge fiecare la domiciliul său.

Șeful vămei a interesat însă acestora coborârea de pe vas, deși străinilor soșii cu același vapor nu le-a făcut nici o obiecție.

Față de această atitudine a șefului vămei, s'a produs un scandal care a luat proporții prin faptul că și publicul a luat apărarea marinarilor.

Intervenind comandantul vasului, d-l comandor Țăntu, prin autoritatea sa a făcut pe cei de la vamă să își revină și să revină la locul de muncă.

În urma acestui intervenții, șeful vămei dându-și seama că prin procedeu său se face vinovat de fapte reproșabile, a revenit asupra absurdului său hotărâri.

Totuși marinarii și funcționarii de pe vaporul „România” au avut cazul la cunoștința celor în drept.

Epilogul înscenării primarului din Cernavodă
 Cernavodă 18.—Eri s'a judecat în judecătoria ocol, Cernavodă, procesul de speță înscenat Moroi „Victoria” din acea localitate.

În urma apărării d-lor avocatii I. N. Roman, St. Măreșanu și C. Rădulescu, moara „Victoria” a fost achizițată de ori-ce penaltitate, gândindu-se că acuzația era nedreaptă.

Personae interesate ca procesul acesta să se amâne, au silos lumina electrică în momentul judecării procesului, astfel că dezbaterile au urmat în lumina lumânărilor.

Din cauza scariatinei, deschiderea școlilor s'a amânat
 Datorită faptului că scariatina își mai trăgea etuva sa amenințătoare prin mahalalele orașului, permanentizând pericolul epidemiei, d. medic Margarin de comun acord cu directorii și profesorii școlilor secundare din localitate, a hotărât ca deschiderea școlilor să se facă la 1 Octombrie al anului curent.

Ministerul sănătății publice fiind pus în cunoștință, a admis, gândind că bună această măsură.

În consecință, elevii de prin județe și nu se deplaseze pentru a veni la Constanța până la această dată.

Noii cazuri de scariatină
 Pe zina de ieri s'au mai ivit în razele orașului nostru încă 3 cazuri de scariatină.

Ele au fost izolate în spital la locuințele pacienților au fost dezinfectate.

SCANDALOASELE IMPROPRIETĂRII DIN JUDEȚUL TULCEA

O înduioșătoare plângere a unui invalid din război din comuna Urumbel, jud. Tulcea, vine să ne arate felul scandalos cum s'au făcut improprietățile și în acel județ, înasă la bunul plac al agenților regionali și al agronomilor interesați, lipsiți cu demăsurare de conștiința răspunderii faptelor lor.

Astfel, invalidul din război Nicolae Iordan, din com. Urumbel-Tulcea, ni se plânge că în zina de 9 Septembrie a. c. s'a prezentat la comuna Urumbel d. agronom al regiunii Topolog, spre a face improprietățile invalidilor, văduvelor și orfanilor din război, precum și a demobilizaților.

Fără să posedă o palmă de pământ, invalidul Nicolae Iordan să găsească trecut pe un tablou ca posedând 5 ha. pământ — ceea ce determină pe onorabilul agronom să nu-l improprietărească din tereniul Statului — deși întreaga comună afirmă că bietul invalid nu posedă nici un m. p. de teren.

Alte 4 văduve din război, deasemenea n'au fost improprietărite de stimabilul agronom regional din Topolog, care a găsit cu cale să dea 4 ha. teren Asomiei V. Russ, care deși posedă 6 ha. de moștenire și care domiciliază în Galați pe str. Câmpului No. 22—23, după cum a găsit cu cale să dea pământ și altora, cari având, l-au vădat, în vederea improprietărilor.

Se impune c. revizuirea imediată asupra felului cum s'a făcut improprietățile în județul Tulcea și întronarea dreptății.

Cronica Tulcei
 Locuitorul Gurei Iehim din comuna Sărieșol, pe când se afla la câmp și culegea porumb, cu soția și copilul său, a prins cu vâtele în porumb pe individul Grigore Gurei din comuna Aglichic. Volea să-l ia în vâtele spre a le da la oborul comunal, Grigore Gurei a sărit asupra nuntărilor locuitor, cu un cuțit, aplicându-i două lovituri grave, una în partea stângă între coaste și una în față. În stare gravă pacientul a fost transportat la Spitalul Bahadag, iar criminalul a fost pus în urmărire.

Preotul Zinovie Erovovchi Parohul Bisericii „Schimbarea la față” din acest orășel a reclamat că fiind omul Vlădăușchi, fiind atins de alienație mintală a devenit furios și periculos în familie.

D-l C. Labija directorul poliției noastre a luat măsură, pentru intrarea pacientului în cura spitalului comunal din localitate, până va fi trimis la ospiciul de alienați.

Eri pe când copilul Vasile Fichiorol, Panfilimon Daniila Calinof, Nichita O. Chirilof din comuna Telita se jucau cu un revolver încercat, arma luând foc, a lovit pe copilul Vasile F. Chirilof în piept.

Pacientul în stare gravă a fost internat în spitalul din Tulcea.

Atât-noaptea s'a prezentat la Poșta de jandarmi Catalo locuitorul Gheorghe Măntășescu împreună cu fratele său Ion, având rani pe corp, provenite din bătăli grave în urma unor neînțelegeri pentru o moștenire.

Cronica Silistrei
 Alinațeri, grănicerul Ciobanu Ion, din plutașii Rahman-Ardelar a împuscat din imprudență pe grănicerul Ohinea Tudor dela pichetul 30, pe când acesta se afla la poșta de observație.

— În același zi, seara, locuitorul Halil din Dembler împreună cu alți drameji, întorcându-se de la Turcia cu o cămărușă, au fost jefuiți în apropierea pădurii Băbala de către doi indivizi înarmați.

Cronica Bazarjicului
 Individul Chiru Pavloff din Cadievo, care a fost denunțat ca autor al asasinării unui soldat grănicer român în 1921, dovădindu-se a fi nevinovat a fost scos de sub urmărire.

— Soldatul Stan Tudor, ordonanța Locotenentului Vlădescu Pantazi, a fost victima unui furt. Numitulul i s'a furat de către femeia Bergil Roza suma de lei 3353.

S'a dispus urmărirea hoștelor — Grigorie I. Martinof din satul Rizele com. Duvan Iuvasi fiind în stare de ebrietate a dat foc unei țigăre de pac, aparținând vecinului său Fudulof, prin aruncarea unui muc de țigare.

Focul a putut fi localizat de vecini.

Preotul Gh. Dimof din satul Alexandria, com. Hardali, a fost dat judecării pentru că a oficiat comuna religioasă a tinerilor Dumitru Grădinaru și Velica R. Malciu fără ca aceștia să fi fost căsătoriți mai înainte civil.

Amănunție în jurul luptelor dintre bandii și jandarml în pădurile Babadagului
 Tri-cu 18.—Formându-se potere și puse în urmărire bandiților cari operează în pădurile Babadagului, la localitatea Acacraș patrule de jandarmi au surprins pe cel 5 bandiții în apropierea bordeieului întreprinderii de păduri Vorvici.

Tălhării imediat au deschis un foc viu asupra jandarmlor, cari au luat poziție de luptă.

Focul a durat 3 ore și s'au tras din ambele părți peste 300 de cartușe până când bandiții profitând de întinerit ce se lăsa în acest interval de timp, au dispărut în pădure.

Jandarmlor continuând urmărirea în pădure, au dat peste un individ suspect care, arestat și interoguat, a declarat că este dețerțor din armata noastră, că se numește Ivan Ivanof, că are domiciliul în Tulcea pe str. Plugarilor, că a fost fugit la Bulgaria și că s'a înșoposit nepotând trăi acolo.

Instrucția continuă pentru a se stabili dacă acesta nu este vre-un membru al bandei care terorizează populația din partea localității.

Pastor.

Buletin juridic
 Comisia de încredințări
 a conținerii calitatea de cetățean român, armatorilor locuitorii din Cadrișler: Osman Serif-Cadrișler, Dumitru Nicolof-Duranculea; Petre Ivanof-Cadievo; Mița Constantinova-Dușan-Iuvasi și Jip Ismail Ceauș-Echicea.

Curtea cu juri
 a achitat pe Ștefan Sărcușu, Ștefan Mihalechi și Mihalechi Bucur acuzați de tâlhărie. Procesul lui Ion Petre Croitoru, ce urma să se judece în aceeași zi, a fost amânat pentru sesiunea viitoare.

Curtea de Apel
 a achitat din lipsă de probe pe Dondia Domel și pe Ghenciu Petrol asupra cărora plana vina că în seara zilei de 9 Noembrie 1919 s'ar fi atacat pe drumeșul Osmanciac și Pantachi pe Azim Muzelin din Bazargie.

Consiliul de război
 judecând în pedeața de ieri pe soldatul Ionilă Ion din reg. 75-79 în lanterier, vinovat de desertare în timp de război, l'a condamnat la 4 luni închisoare.

Cabinetul de instrucție
 a dat ordonanță de urmărire contra d-roi Eugenia Șonilescu, secretara primăriei Comunei Invinuța de x fi comita fals și acte publice, și contra Tudorei N. Patrășcanu acuzați de x fi întrebunții cu bună știință, acte false.

Un „Barbă albastră” la Constanța
 El își torturează femeea, cu scopul de a-i ucide pruncul în pânteco

La bunul Măndra de pe str. Ștefan cel Mare locuiește de mai multă vreme un zidar anume Ștefan Mazarachiș, în etate de 45 ani, împreună cu soția sa Florica, ce nu are mai mult ca 20 ani.

De o bucată de vreme locatarii hanului, sunt dese-ori trezii noaptea din somn, din pricina țipetelor și gemetelor ce par a porni din locuința soților Mazarachiș. Intrigați de faptul care se repetă mai în fiecare noapte, ei au căutat să pătrundă misterul locuției cu pricina.

Astfel vecinii punându-se la pândă, au ațiat totul.

Ștefan Mazarachiș face cunoștință cu fata Florica Stan din Rășova, venită în localitate și după ce o siluște o ia în căsătorie mai mult de frica consecințelor faptei sale.

După câteva timp însă, femeia rămâne gravida, lucru ce nu-i convenea deloc lui Mazarachiș care de atunci încoace a tortura pe fata femeii, cu scopul de a face să aborteze.

Bebia își trăiește nevasta pe jos și jănându-l mănâncă sub geamul în aplica lovituri puternice în abdomen pe care îl frământă apoi ca un aluat. Concomitent cu aceste torturi Mazarachiș o asuzioază și cu moartea, băgându-o în speșii, doar de o leșăda fetușul. O punge pe Florica să închidă ochii și ridică deasupra capului ei un cupț apo-

Un nou deraare la Mărășești
 Mărășești 19.—În gara Mărășești au deralat ieri 7 vagoane din trenul colectiv de marfă, sfărâmându-se complet.

Se agit și intelectualii
 Buc. 19.—În sala „Lideratelor” a avut loc ieri după amiază o întrunire a intelectualilor în frunte cu d-l profesor Marinescu, cari printru moștruse trimisă guvernului au cerut suspendarea actualului legislații fiscale, pentru a fi revizuită de către parlament.

Le Pe povornășul Ignoranței
 Lipsa de învățători pentru școlile rurale, acumpetea cărilor pentru cursul secundar, dublarea taxelor școlare și a taxelor de examen, fac ca numărul școlărilor să scadă din an în an. Un fapt care confirmă această constatare, este că anul trecut la 18 Septembrie numărul total al înscerilor pentru clasa I a liceului Mirccea cel Bătrân era de 690, pe când anul acesta în aceeași dată, nu s'au însceritat decât 207 înscrieri. Să ne mai mirăm că țara noastră define recordul neșcolărilor de carte?

Groznică nenorocire din Roman
 Roman 18.—Un grup de 10 copii jucându-se sub un zid al casei d-lui B. Iungier, peretele s'a prăbușit peste ei, omorând 6 și răniind grav știt 4. Este de notat că dintre cei 6 morți, 4 erau copii aceluiași părinte.

Incendiu din Eneișlia
 Căz locuitorului Silimon Vulcan din comuna noastră, defavoriză construcției sale pabunde și scoperșiiul său de stuf constituie o permanentă ocazie de incendiu.

Astfel alinațeri chibritul neglijenței a aprins și focul n'a conștinut până ce nu a mistuit-o complet.

Omul a rămas acum în stare lucrurile ce le-a găsit salvă, sub cașul liber.

VALUTA
 Leul a scăzut la 5 centime, francul francez 12,55; lira sterlină 1000; dolarul 218,25; lira italiană 9,68.

Incercarea de sinucidere a unui d-soare din București
 Procurorul tribunalei Deva care se află în vizitații la Constanța, plimbându-se acasă pe malul mării a sărit în josul hotelului Regisir o fată care toamă se pregătise să se arunce în mare, după ce pusese o scrisoare sub o piatră.

Magistratul a coborât imediat malul și a oprit pe fată în ultima clipă, dela hotărârea ei înesă.

Conștințată la poliție, fata a declarat că se numește Lența Constantinescu, că e de 18 ani, domiciliată în București pe strada Văilor No. 5 și că a oștit la Constanța cu o zi mai înainte cu intenția de a se sinucide, din cauză că fiind înșoposă de un tânăr care a violat-o, mama ei o amenința că o va interna într-o casă de corecție.

Bandele bulgare vor alaca mâine Iugoslavia

Destăinuirile senzaționale ale ziarului „Le Temps”
 Lafayette 18.—Ziarul „Le Temps” expune în termenii următorilor dificultăți în viața între Bulgaria și Iugoslavia.

Guvernul iugoslav a refuzat să bandele bulgare se pregătească să abilitate în Macedonia abilitate. Alinațeri a fost preștit mai întâi pentru data de 10 Septembrie și amânând apoi la 20 Septembrie, când va trebui să aibă loc. Pentru a împiedica acest conflict, guvernul iugoslav a trimis în Sofia o notă amenințând că dacă bandele bulgare vor pătrunde în teritoriul iugoslav, armata iugoslavă le va urmări pe teritoriul bulgar. Reprezentanții bulgari nu făcând astfel demersurile în capitala iugoslavă.

Zăbrava primice din Sofia telegrama înșitătoare.

„Le Temps” încheie exprimându-și mândrețea că guvernul bulgar, nu va lăsa convins de recomandările împiedicătoare pe cari va trebui să le primicească din partea celor trei puteri aliate, și va devedea înșitând intenția sa de a nu fi înșoposă angajamentele încheiate în luna Martie la Nig între Iugoslavia și Bulgaria.

După inaugurarea noului local al Curții de apel

D. ministru al Justiției Ion Th. Florescu, a primit din partea magistratilor Curții de apel din Constanța, inaugurată în zina de 19 Septembrie, următoarea telegramă de mulțumire:

D-LUI ION TH. FLORESCU
 Ministrul Justiției
 București

Solemnitatea inaugurării palatului Curții de apel din Constanța care s'a făcut ieri în prezența d-sa, a lăsat impresii puternice în sufletul nostru, impresii cari nu se vor șterge. Vă mulțumim însă odată pentru onoarea ce ați făcut Curții și bende voștre ce ați avut față de fiecare din noi. A lăsa președintele Curții de apel, Colina procuror general, Anastasie consilier Curtea de apel P. Tintu consilier Curtea de apel, Dumitru consilier Curtea de apel, C. Nacian consilier Curtea de apel, Alex. Teodorescu consilier Curtea de apel, Remus Benișca consilier Curtea de apel, Ștefan Cristescu consilier Curtea de apel, Nicolae Papadac consilier Curtea de apel, Grigore Teodorescu consilier Curtea de apel.

Arz pădurii din Calliacra

Bazarjic 17.—În comuna Opancea, la punctul numit „Samburțic” a izbucnit un incendiu în pădurile statului, arzând o întindere de 8 ha. Focul a luat naștere de la scânteele mașinei de pe calea ferată Bazarjic-Navobăhăre.

Abia după 4 ore, incendiul a putut fi localizat.

Republica sovietică în Bulgaria

Ruscia 18.—În comuna Maytus-Cazandic și în regiunea Breveve, comunații au proclamat republica sovietică bulgară.

Organizând un corp de 200 înși comunații au ocupat Primăria și poșta, dar intervenția armată, și au fost izgoniți, după ce a avut loc o încercare în toată regula, de pe urma căreia au căzut mai mulți morți și răniți.

Tălhăria din Parachiol

Localitatea noastră pare a fi răscrucea drumurilor bandelor de tâlhari, veniți din Cadrișler, și chiar de șirna. Astfel în urma atacului celui 40 de înși petrocul acum câțva timp la înșoposirea localității noastre, aci înșoposim spăria unei noi bande, pe șoseaua Olina-Parachiol, nu departe de satul Cazaherman.

De data aceasta însă, petroculer în lung și în lat a drumului comunal, nu a silos comitașii profitul așteptat. Ei au prins, după multe ore de așteptare numai un singur călător și știa că firea multe parăleș fiul bogat din Cazaherman, pe care din șoseaua căzută l'au desbrăcat până la piele.

Pentru a fi puși la așteptare altor atacuri, tării ar putea fi mai fructuoase, rugăm regiunea de jandarmi să mai deșoposă câțiva soldați la poșta din localitate, cari cu poterile noastre se face mai nimic.

Com.

Din oraș

Prinderea unui hoș: Individul Minculescu Gheorghe a fost prins pe când încerca să-și însușească o haină străină. El a fost înșitabil sigaranșii.

Deia beție în bătăie: Cr. Cr. Arisude Teodorid din str. General Lahovari 7 fiind dat chei ca mai multu prieteni în localitate „Cristal” de pe strada Căz Vodei s'a lăsat în ceartă cu tovarășii săi până ce s'a ales cu țapul spărit. Cazul s'a adus la cunoștința poliției.

Un caz de scariatină

Pe zina de ieri s'au mai ivit în razele orașului nostru încă 3 cazuri de scariatină.

Ele au fost izolate în spital la locuințele pacienților au fost dezinfectate.

